

Doamnelor și domnilor,

Mă bucur că suntem împreună, în această seară, la Gala Premiilor „Piața Financiară” - ediția 2011. Mai ales că acest eveniment a devenit o adevărată sărbătoare de sfârșit de an a comunității financiar-bancare. Vă rog să-mi îngăduiți, în acest cadru distins, să mulțumesc pentru premiul acordat, revistei „Piața Financiară” și cititorilor săi, care m-au votat.

Sper să nu vă surprindă mărturisirea pe care v-o fac: aceea că pe mine mă surprinde premiul primit în această seară. Și cred că este firesc să fiu surprins. E ca și cum comunitatea automobiliștilor l-ar premia pe șeful poliției rutiere pentru reglementarea și supravegherea eficiente pe drumurile publice. Sigur, „poliția bancară” n-are cum să se bucure de popularitate. Și totuși, s-ar putea întâmpla și așa: comunitatea automobiliștilor îl premiază pe șeful poliției rutiere pentru că, prin activitatea de reglementare și de supraveghere, numărul accidentelor în trafic s-a redus semnificativ. Astăzi, când comparăm starea de lucruri din România cu realitățile din alte țări, vedem că la noi, în circulația pe autostrăzile și șoselele bancare, accidente mari nu s-au produs deloc, iar accidentele mici au fost puține și fără consecințe grave.

Așa se explică faptul că România, în prezent, are un sistem bancar solid și bine capitalizat.

Totodată, vă asigur că „Premiul de excelență” al revistei „Piața Financiară” mă onorează. Dintr-un dublu motiv. Întâi, pentru că este premiul unei reviste prestigioase, care își respectă statutul și nu face rabat calității. Apoi, pentru că premiul este legat de buna administrare a resurselor din sistemul bancar și de stabilitatea financiară. Iar criza actuală a redescoperit importanța stabilității financiare în plan intern și internațional.

Înainte de criză, creșterea economică accelerată din România a fost posibilă în condițiile utilizării excesive a economisirii externe. Băncile au devenit dependente de finanțarea din afara țării, iar deficitul contului curent a depășit limitele de sustenabilitate, făcând economia românească vulnerabilă. Desigur, această realitate internă era cuplată cu o realitate externă dominată de inovații financiare, în fapt de o „alchimie financiară”, stimulată de produse și instituții inadecvat reglementate și supravegheate, ce au făcut posibilă acumularea de profituri mari pe termen scurt, concomitent cu asumarea de riscuri foarte mari, pe termen lung.

Privind înapoi, înțelegem astăzi mai bine că lichiditatea, devenită abundentă prin multiplicarea scăpată de sub orice control într-un mediu economico-financiar globalizat, a schimbat sistemul financiar mondial până la limite la care politicile monetare ale multor bănci centrale au ajuns în capcană. Politicile fiscale de asemenea. Inacțiunea statelor ar fi dus la crize și mai grave. Acțiunea lor, prin folosirea banilor publici, a dus la transferarea dezechilibrelor din sectorul bancar privat în sectorul public, generând creșteri periculoase ale deficitelor bugetare și ale datoriilor suverane.

Dacă, astăzi, România are încă de luptat numai cu criza economică, fără să fim loviți și de o criză financiară, am obținut acest rezultat în condițiile în care politica monetară, politicile de reglementare și supraveghere au conlucrat eficient.

Cred că merită să ne amintim că, în acei ani de boom, în care pe piețele financiare se făceau și bani „din nimic”, în condițiile dereglementării, Banca Națională a României, care nu a abdicat de la principiile sale în materie de reglementare și supraveghere, era taxată ca „neo-conservatoare” și „neo-ortodoxă”. Realitatea dovedește că n-a fost nici una, nici alta. A fost doar eficientă. Iar reglementările n-au fost nicidecum împovărătoare. Dovadă că, din 2004 - când s-a extins mai rapid creditarea în România -, și până în 2011 inclusiv, profitul net în sistemul nostru bancar a fost de 16,7 miliarde de lei. Chiar dacă, în 2010 și în primele trei trimestre din 2011, în condițiile șocurilor crizei globale, unele bănci

au înregistrat pierderi de 1,3 miliarde de lei, vom observa că sistemul bancar a rămas cu un câștig net de peste 15 miliarde de lei (adică cca. 3,5 mld. euro). Să recunoaștem că e un bilanț rodnic.

Meritoriu este și faptul că, din suma totală de 16,7 miliarde de lei, cea mai mare parte a fost reinvestită. După cum vedeți, băncile n-au fugit repede cu banii să-i ofere acționarilor, ci i-au reinvestit pe cei mai mulți, mizând pe dezvoltare într-un mediu economic stabil, predictibil, cu potențial de absorbție și generator de profituri substanțiale. Din cei 16,7 miliarde de lei, exprimând profiturile din perioada 2004-2011, dividendele repartizate au fost sub 5 miliarde de lei, în timp ce aproape 12 miliarde de lei au fost reinvestite.

Simptomele crizei economice s-au dovedit a fi dintre cele mai dureroase. Este însă remarcabil faptul că pierderile nete, înregistrate de unele bănci, nu sunt atât de mari încât să pună în pericol sistemul bancar în ansamblu sau vreo bancă anume. Fapt pe care îl datorăm și Băncii Naționale, care nu a abdicat niciodată de la o regulă de aur: racordarea procesului de reglementare și de supraveghere la cerințele asigurării stabilității financiare.

Pentru acest premiu - care mă onorează, așa cum am spus deja - vă rog să-mi îngăduiți să aduc mulțumiri Guvernatorului Băncii Naționale a României, domnul Mugur Isărescu. Domnia sa ar fi dorit să fie prezent aici, dar întâmplarea a făcut ca această ceremonie să coincidă cu un eveniment ce se desfășoară la Banca Națională. Doresc să-i mulțumesc pentru că - poate nu întâmplător - mi-a repartizat răspunderea pentru această linie funcțională a BNR, care are ca piloni de bază reglementarea și supravegherea bancară. Sub îndrumarea Consiliului de Administrație, a Guvernatorului, sistemul de reglementare și supraveghere este continuu revizuit și perfecționat, în acord cu noua arhitectură a guvernantei economice europene.

Le aduc, totodată, mulțumiri colaboratorilor mei care coordonează aceste domenii importante ale activității Băncii Centrale, respectiv - Directorului Supravegherii, domnul

Nicolae Cintează, care „îi hărțuiește” continuu pe bancheri, Directoarei Reglementării, doamna Veronica Răducănescu, ambii prezenți aici, și echipelor de specialiști pe care le conduc, ale căror profesionalism și devotament doresc să le subliniez și în această seară.

Va urma o perioadă grea. Vedem aglomerări de riscuri mari în lume și, cu deosebire, în Europa. Schimbările profunde de paradigmă economică și financiară, ce se concretizează mai cu seamă în faptul că banii sunt tot mai puțini și tot mai scumpi, obligă băncile la un nou tip de bătălie pentru profitabilitate și anume în condiții de stabilitate a mediului bancar, precum și Banca Centrală să asigure un dozaj adecvat între libertatea pieței bancare pentru inovare și dezvoltarea produselor sale și reglementările menite să corecteze disfuncțiile pieței.

Vă asigur că, și de aici înainte, pe Banca Națională puteți conta. Pentru că, așa ca și până acum, reglementările bancare adoptate vor avea la bază consultarea permanentă a conducerii ARB și a comisiilor sale tehnice printr-un dialog deschis, bazat pe argumente profesionale, în interesul profitabilității și stabilității sistemului.

În încheiere, să ne dorim, împreună, sărbători fericite și un an nou – 2012 – pe care să-l putem face mai bun.

La mulți ani!